

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [nl](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

nederländska

Swipe to change

Nationell lagstiftning

Nederländerna

Här hittar du information om rättssystemet i Nederländerna. Den nederländska regeringen består utgörs inte bara av ministrarna och deras statssekreterare (biträdande ministrar), utan även av statsöverhuvudet, dvs. kungen. Detta är ovanligt bland de västeuropeiska monarkierna, där statsöverhuvudet oftast inte ingår i regeringen. Nederländerna har varit en konstitutionell monarki med ett parlamentssystem ända sedan den ingripande ändringen av grundlagen 1848.

Det finns ingen officiell översättning av den språkversion du tittar på.

Här kommer du till en maskinöversatt version av innehållet. Maskinöversättningen tillhandahålls enbart för att bidra till förståelsen av texten. Ägaren av sidan tar inget som helst ansvar för kvaliteten på den maskinöversatta texten.

-----svenska-----bulgariskaspanskatjeckiskadanskatyskaestniskagrekiskaengelskafranskakroatiskaitalienskalettiska
litauiskaungerskamaltesiskapolskaportugisiskarumänskaslovakiskaslovenskafinska

Rättskällor

Typer av rättsliga instrument – beskrivning

Grondwet (Grundlagen) ger ramen för hur den nederländska staten är organiserad och ligger till grund för lagstiftningen. Fördrag mellan Nederländerna och andra stater är en mycket viktig rättskälla. I artikel 93 i grundlagen anges att bestämmelser i fördrag och i beslut av internationella institutioner kan ha direkt effekt i den nederländska rättsordningen. I så fall har dessa bestämmelser företräde framför nederländsk inhemsk lagstiftning. Inhemsk lagstiftning är inte tillämplig om den är oförenlig med de internationella bestämmelserna. De regler som EU föreskriver i fördrag, förordningar och direktiv är således en viktig rättskälla i Nederländerna.

I stadgan för Konungariket Nederländerna regleras förbindelserna mellan landets tre delar (Nederländerna och de två utomeuropeiska delarna, Nederländska Antillerna och Aruba).

Lagar stiftas på nationell nivå.

Centralregeringen kan genom bemyndigande i lag meddela (ytterligare) bestämmelser i form av *algemene maatregelen van bestuur* (allmänna förvaltningsbestämmelser) och *ministeriële regelingen* (bestämmelser som utfärdas på ministerienivå). Det är möjligt att fastställa självständiga allmänna förvaltningsföreskrifter (som inte bygger på lag), men dessa kan inte upprätthållas med hjälp av straffrättsliga bestämmelser.

Enligt grundlagen har även vissa myndigheter på lägre nivå (provinser, kommuner och vattenmyndigheter) rätt att utfärda bestämmelser.

Allmänna rättsprinciper har betydelse för förvaltningen och rättskipningen. I vissa fall hänvisas det till dessa principer i lagstiftningen, till exempel skälighets- och billighetsprinciperna i *Burgerlijk Wetboek* (den civilrättsliga lagstiftningen). Domstolarna kan också hänvisa till allmänna rättsprinciper i sina domar.

En annan rättskälla är sedvanerätten. I princip är sedvanerätten endast relevant om lagen uttryckligen hänvisar till den, men även här kan domstolen beakta sedvanerättsliga regler om det föreligger en konflikt. Däremot kan sedvanerätt inte åberopas som rättskälla i brottmål (artikel 16 i grundlagen).

Även rättspraxis är en rättskälla, då domstolsavgörandenas betydelse sträcker sig utöver det specifika målet. Avgöranden från domstolar i högre instans har en vägledande funktion. Avgöranden från *Hoge Raad* (Högsta domstolen) är av särskild vikt, eftersom denna domstol har till uppgift att främja en enhetlig rättstillämpning. Domstolar i lägre instans ska således ta hänsyn till Högsta domstolens avgöranden.

Rättskällornas hierarki

Enligt artikel 94 i grundlagen är vissa internationella rättsregler högst placerade i normhierarkin. Rättsregler som är oförenliga med dessa är inte tillämpliga.

EU-rätten har företräde framför nationell rätt. Därefter följer *Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden* (stadgan för Konungariket Nederländerna), grundlagen och lagarna. Dessa har företräde framför andra författningar. Lagar antas gemensamt av regeringen och parlamentet (*Staten-Generaal*).

En lag kan helt eller delvis förlora sin verkan genom nyare lagstiftning. Dessutom finns det en allmän tolkningsregel som säger att speciallagstiftning har företräde framför allmän lagstiftning.

Enligt den kontinentala rättstraditionen anses lagar stå över rättspraxis i normhierarkin.

Institutionell ram

Ansvariga myndigheter

Lagstiftningsprocessen

Grundlagen innehåller inga bestämmelser om "lagstiftningsmakt". Lagar är resultatet av beslut som fattas gemensamt av regeringen och parlamentet.

Lagstiftningsförslag kan läggas fram av regeringen eller av parlamentets andra kammare. *Raad van State* (nedan kallat Statsrådet) avger yttranden om såväl lagförslag som allmänna förvaltningsföreskrifter. Även andra berörda har vanligtvis möjlighet att yttra sig i samband med utarbetandet av lagförslag.

Andrakammaren har rätt att ändra ett förslag. Lagförslag antas i normala fall av *ministerraad* (nedan kallat ministerrådet), som överlämnar förslagen till statsrådet för rekommendation. Regeringen yttrar sig om statsrådets rekommendation i ett betänkande. Därefter översänder regeringen lagförslaget – med eventuella nödvändiga ändringar – till parlamentets andra kammare genom så kallat *Koninklijke boodschap* (kunglig kungörelse). Förslaget kan fortfarande ändras under behandlingen i andrakammaren. När förslaget har godkänts av andrakammaren, tas det upp för behandling i förstakammaren. I detta skede kan förslaget inte längre ändras. Förstakammaren kan endast godkänna eller avvisa förslaget. När förslaget väl har godkänts av förstakammaren, bekräftas det av statsöverhuvudet och blir därigenom till lag.

Rättsdatabaser

[Overheid.nl](#) är den centrala sökingången för all information som rör Nederländernas myndigheter. Här hittar du bland annat:

Officiella publikationer

Officiella kungörelseorgan

Parlamentshandlingar

[Lagstiftningsdelen](#) av webbplatsen innehåller konsoliderad lagstiftning från och med den 1 maj 2002.

Är tillgången till databasen kostnadsfri?

Tillgången till webbplatsen och databasen är **kostnadsfri**.

Länkar

[Regeringen, Utrikesministeriet, Parlamentets andra kammare](#)

[Engelsk version av den nederländska regeringens webbplats](#), [Engelsk version av det nederländska parlamentets webbplats](#)

Senaste uppdatering: 23/05/2018

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.